

KNIHY KNIHOVNY KUNŠTÁTSKÉ

Pátá básnická sbírka Petra Hrušky je knížkou mimořádnou v mnoha ohledech. Nadchla mě přesností vidění. Schopností, s níž básník dokáže zachytit život ve svém městě (a v této zemi) bez poetických vycpávek, s ostrostí skalpelu, s bolestnou zaostřeností na útržky osudů lidí. Na jejich pinožení mezi billboardy, vybydlenými baráky, těžními věžemi z nichž se stala industriální kulisa pro turisty či návštěvníky festivalu Collours of Ostrava. Ano, jde o město Ostravu, město Romů, Řeků, Poláků, Slováků a koneckonců i Moraváků a Čechů, město nebezpečné jako v noci se zalesknuvší břitva. Nevěříte? Dočtete až do konce.

Konečně o Ostravě jsem už mluvil v příspěvku o Janu Balabánovi před časem a moje poslední dvě návštěvy v poddolovaném městě mé pocity jen podtrhly. A sečetly: Básník a novinář Ivan Motýl mě vzal na haldu, která dosud dýmá a je to malá ostravská sopka, na níž se v zimě hřejí bezdomovci posilnění brenem, bezdomoveckou kořalkou. Její požívání se dá přežít nejdéle tři sezóny, říkají odborníci. Zhlédli jsme barokní kostel, který se propadl o sedmáct metrů a přesto ho zázračně zachránili, zašli jsme do romské kolonie baráků s troskami střech a hromadami odpadků: takovou bídu jsem neviděl ani na východním Slovensku. Potrubí od záchodů bylo vyvedeno do fasád, vše teklo po stěnách a oknech. Nedávno tam řádila žloutenka, dostalo ji 87 dětí. Proběhlo očkování a tím se věc – nejspíše neřešitelná – uzavřela.

Do těchto kulis je tedy zasazena poezie sbírky Petra Hrušky, poezie, kterou jsem v Ostravě v souvislostech pochopil až pod billboardy s tvářemi politiků, kteří nám s úsměvem sdělují: “Zasloužíte si lepší život!”

Palivo

Vezmeš piliny
co zůstaly po stromech
smícháš
s dávno vyjetým olejem
přepáleným tukem
nevysvíceným petrolejem
a narveš to
do prázdných petlahví

Se vztekem
na celé vyrabované město
na celý vybrakovaný život
zavřeš
a v prosinci to házíš do kamen
jmenuje se to Ostravská raketa
poznáš ji podle hustočerného dýmu
a neurvalého tepla

Po malé poetické ukázce mám na srdci ještě dvě poznámky: Před lety jsem v Kunicích viděl jednoho chalupáře vyrábět právě tohle palivo z petlahví plněných pilinami a vyjetým olejem. Onen muž mi sdělil, že se tomu říká „česká briketa.“ Nejde tedy o ostravskou specialitu. Někdy na podzim, v čase

kolem Halasova Kunštátu, když se naše městečko pokryje nedýchatelnou clonou, mi připadá, že i v Kunštátě výrobci „raket“ a umělohmotných briket zatápí „neurvalým teplem.“ Jde to stále z několika stejných komínů, opakovaně každý rok, všimli jste si?

A druhá věc, kterou chci ještě podotknout. Společně s básníkem Hruškou měl jsem před pár dny autorské čtení v jedné ostravské galerii poblíž nádraží. Petra Hrušku pak v noci při návratu přepadli a hodili mu smyčku kolem krku: dal jim všechno co u sebe měl. Galerista si stěžoval: „Za pět měsíců provozu je to už čtvrtý přepadený.“ Já věděl, proč jsem si do kapsy nachystal pět stovek pro každý případ.

Jo – ještě tohle – víte, že vloni soutěžila Ostrava o titul „Evropské město kultury?“ Projela to ale s Plzní. Škoda. Mohly se tam přece nalít nějaké evropské prachy?!

HRUŠKA Petr, DARMATA, Brno, Host 2012

v.o.